Rhwng dau le

Nid cryndod dŵr yr afon yn unig y mae bardd yn gweld,
ond ôl y garreg a ysgogodd y crychdonni hefyd.

Neidio

Dwy law
yn cydio ar ddibyn
trothwy oes y be' bynnag fydd.

Plethu bysedd
yn wreiddiau dan dir,
gan fynnu'r hawl i sgwâr o goncrit
i'w daro â morthwyl
a chrogi arwydd o gartref
oddi arno.

Llygaid yn cwrdd,
amrantiad o hiraeth
dros ogla' hen hafau
o ddawnsio dan gawod haul
a chasglu sêr y bore bach
yn atgofion i'w rhannu dan gynfas.

Saib
a dwrn y gwynt yn glais ar foch
wrth sbio i berfedd yr afon.

Yna neidio.

Symud

Mae'r oriau'n oedi rhyw fymryn,
yn llusgo'u traed rhag rhigol dydd,
a minnau yn eu canol nhw
yn pacio 'myd rhwng bys a bawd
a synnu mor wag yw bocsys llawn

am fod y gerdd dal ar ei hanner, am wn i –
sut mae bardd yn proffesu'r hen deimladau
os yw'n gwegian rhwng dau le
fel hanner atgof?

Gair llithrig 'di adra erbyn hyn –
ai am 'mod i 'di angori
mewn gormod o lefydd ar unwaith,
neu mewn nunlle o gwbl?

Gwag

Felly dyma fi: bardd yn dychwelyd
at ddalen wen wag,
er bod yr ysfa i lenwi
ein amlen o oedolaeth
â mwy na charreg ateb
rhwng dau
bellach y tu hwnt i afael iaith,
yn rhedeg gyda llif afon
yn ddiarwybod o'i chwrs,

ac mae 'na ogla' cadw
ar y cynganeddion hyn,
cwlwm o lawysgrifen,
y berfau'n grychau i gyd
a'r darluniau'n hogian yn gam ar wal,
yn rhy swil rhag llenwi'r
gwacter yn llawn.

Llenwi

Hei. Ti'n iawn?

Ti'n meindio os ydan ni
heno, am un noson,
yn dodi ein problemau i gyd ar silff,
cymryd brwsh at friwsion
ein swsys hanner meddwl
a hogi cyllell pŵl
ein sgyrsiau mân,

a heno, am un noson,
yn lle tynnu mwy o esgyrn bywyd
allan o focsys gwythiennau tap selo,
yn lle colli cwsg dros reoli
llanw ein llencyndod mewn afon o fyd,

gawn ni hel llwch oes ynghyd,
ei gydio ynddo,
a'i chwythu ymaith
i ddawnsio ar gyffro'r awel?

Dychwelyd

Mae'r waliau dan haen o baent gwyn
bellach.

Ffarwél ti'r hen fagnolia –
lliw cuddio clais mwg
a thiwmor lleithder,
lliw gwair gwyw
dan hoel adlen 'Steddfod,
lliw panad cyn tri
a defod hwyrol dau arall.

Mae'r pentyrrau dal yno,
olion byw a bod rhwng eiliad ac oes

ac oes, mae 'na rywbeth am y llanast
bellach,

yn ôl boliau llawn a chynfasau clyd,
ôl dwy law yn cyd-fyw a chyd-greu,
ôl afon yn dod o hyd i'w chwrs
ac yn llifo'n rhydd tua'r môr agored.